

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji: Pilsudskiego Nr. 8, telefon 4-37, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-33; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELĄDŹ, Rynek nr. 3, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Dyrektor huty Królewskiej skazany przez sąd za podburzanie robotników do gwałtów.

KRÓL. HUTA, 6. 9. (PAT.) Dziś odbyła się rozprawa przeciwko generalnemu dyrektorowi huty Królewskiej Fryderykowi Bernhardowi oskarżonemu z par. 130 i 260 p. 11.

Akt oskarżenia zarzuca dyr. Bernhardowi, że w czasie rozmowy z robotnikami w dniu 31 maja b. r. wyraził się, „że gdyby w hucie Królewskiej robotnicy więcej się awanturowali, to mieliby więcej pracy, tak, jak w hucie Falva, gdzie robotnicy są więcej radykalni“.

Oświadczenie Bernharda, według aktu oskarżenia, dostało się do wiadomości robotników zatrudnionych w hucie Królewskiej i od tej chwili rozpoczął się wśród robotników ferment i niezadowolenie.

Przed rozpoczęciem rozprawy zgromadził się przed gmachem sądu tłum w liczbie około 300 osób, który policja rozproszyła.

Rozprawie przewodniczył sędzia Raykowski, oskarżał prokurator Polecki, bronił oskarżonego adw. Baj z Katowic.

Rozprawa wzbudziła żywe zainteresowanie.

STAN BEZROBOCIA W KRAJU.

WARSZAWA, 6. 9. (PAT.) Według danych statystycznych, liczba bezrobotnych na terenie całego państwa zarejestrowanych w P. U. P. P. wynosiła w dniu 3 września br. 175.727 osób, co stanowi spadek w stosunku do poprzedniego tygodnia sprawozdawczego o 11.810 osób.

—oOo—

LEKARZ STALINA W WARSZAWIE

2000 dolarów za wizytę.

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) W Warszawie bawił dwa dni głośny uczonec niemiecki, dr. Zondek z Berlina. Profesor Zondek wezwany został do Warszawy do chorego przemysłowca G. Pobyt dr. Zondka trwał dwa dni, w czasie których trzykrotnie był u łóżka chorego. Dr. Zondek policzył sobie za przyjazd 2000 dolarów. Jak wiadomo, prof. Zondek był wzywany przed pół rokiem do łóżka chorego dyktatora Rosji — Stalina jednak zapytywany o stan zdrowia chorego dyktatora, odmówił udzielenia jakiegokolwiek informacji.

—oOo—

PRZEMYSLNICY Z POW. BĘDZIŃSKIEGO.

TARN. GÓRY, 6. 9. (PAT.) Ubiegłej nocy komisariat straży granicznej w Tarn. Górach zatrzymał 2 kobiety, pochodzące z Tapkowiec pow. będzińskiego z przemytem kostek Maggi. Też nocy ujęto w pobliżu Tarn. Gór osobnika, przemycającego spirytus skażony. Przeciwno przemysłnikom prowadzone jest dochodzenie.

AUTONOMIA KATALONJI.

Ogłoszenie 11 września.

PARYŻ, 6. 9. „Petit Journal“ donosi z Madrytu, że w dniu 11 września ma być w Barcelonie wprowadzony uroczystość w życie autonomiczny statut kataloński. Na uroczystość tę przybywa do Barcelony osobiście prezydent Hiszpanji, Alcalá Zamora.

interesownie i zgromadziła na sali rozpraw wielu prawników, przedstawicieli prasy i publiczności. Sąd przesłuchał szereg świadków, z których jedni twierdzili, iż dyr. Bernhard istotnie powiedział słowa, w oskarżeniu przytoczone, inni świadkowie natomiast zeznali, iż inkryminowanych słów nie słyszeli.

Prokurator domagał się odczytania listu, przesłanego z dyrekcji policji, a podającego następstwa, jakie wynikły po oświadczeniu dyr.

Bernharda. Wnioskowi temu sprzeciwił się obrońca. Sąd przychylił się do wniosku prokuratora i pismo to zostało odczytane.

Następnie zabrał głos prokurator, żądając skazania z artykułu 130. Obrońca żądał uwolnienia. Sąd wydał wyrok skazujący Bernharda na 7 dni aresztu z par. 360 p. 11 K. K. pruskiego, bez zamiany na grzywnę, z zawieszeniem na 2 lata i na koszty sądowe w wysokości 156 zł. Obrońca zapowiedział apelację.

Po zmianach w rządzie.

KTO BĘDZIE WICEPREMIEREM? — ZMIANY NA STANOWISKU DYR. DEPARTAMENTU I NACZELNIKÓW WYDZIAŁÓW

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) W związku ze zmianą na stanowisku ministra skarbu, które objął po min. Janie Pilsudskim — wicepremier Zawadzki, dowiadujemy się, że stanowisko wicepremiera będzie utrzymane, obsadzenie zaś tego stanowiska nastąpi w najbliższym czasie.

Obecnie rozpatrywane są kandy-

datury do tej teki.

Pozatem zajęte mają zmiany na stanowiskach dyrektorów departamentów i naczelników wydziałów ministerjum skarbu i komunikacji.

B. minister Kühn objął swoje dawne stanowisko naczelnego dyrektora tramwajów stołecznych.

Obniżka ceny cukru od 1 października.

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) Jak to już wczoraj donieśliśmy, związek cukrowników pod presją rządu zdecydował się wreszcie obniżyć cenę cukru o 20 proc.

Obniżka ta nastąpi z dniem 1 października i dotyczyć będzie cen w hurtie i detalu w stosunku do obowiązującego obecnie cennika.

Naczelna rada adwokacka z nominacji

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) Jak się dowiadujemy, projekt rozporządzenia p. prezydenta o ustroju adwokatury, uchwalony wczoraj na radzie ministrów — jest, z małymi zmianami, oparty na projekcie ustawy, wniesionej przed rokiem do sejmu.

Najciekawszym momentem projektu rozporządzenia, jest sposób powołania do życia pierwszej naczelnej rady adwokackiej, która według projektu ma być naczelną reprezen-

tacją adwokatury.

Pierwsza naczelna rada będzie mianowana przez p. prezydenta na okres lat trzech z pośród adwokatów, wpisanych na listy adwokackie conajmniej od lat 10-ci.

Po tych trzech latach nastąpią wybory.

Pozatem projekt przewiduje ograniczenia w prawach aplikantów sądowych.

Katastrofalny pożar lasów.

PLONĄCY PAS ZIEMI SZEROKOŚCI 17 MIL.

WINNIPEG, 6. 9. (PAT.) Wskutek długotrwałej posuchy zapaliły się lasy w południowej części prowincji Manitoba. Ogień posuwa się pasem szerokości 17 mil. Akcja ratownicza jest nadzwyczaj utrudniona, gdyż lasy te położone są na gruncie, którego jednym z ważniejszych składników są części roślin bardzo wysuszone, a więc łatwopalne.

Badania wykazały, że ogień posuwa się w wielu miejscach na 3 do 4 stopy pod powierzchnią ziemi. Okoliczni mieszkańcy twierdzą, że ogień ten rozszerzający się wciąż będzie nawet do zimy i dopiero kres mu położą opady śnieżne. Szkody dotychczas wyrządzone przez pożar wynoszą kilka milionów dolarów.

Urowadzenie trzech dyplomatów przez bandę rabusów perskich.

WIEDEN, 6. 9. Dzienniki wiedeńskie donoszą z Nowego Jorku, że poseł Stanów Zjedn. w Persji zatelegrafował z Teheranu do departamentu stanu, że perska banda rabusiów uprowadziła amerykańskiego sekretarza i dwóch kon-

sulów amerykańskich, znajdujących się na wycieczce automobilowej z Bagdadu do Teheranu.

Wojskom perskim udało się uwolnić uprowadzonych dyplomatów.

AMBASADOR FILIPOWICZ W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) Ambasador Polski w Waszyngtonie p. Tytus Filipowicz przybył do Warszawy w sprawach służbowych. Wraca on z powrotem na swoje stanowisko, co kładzie kres pogłoskom o jego ustąpieniu.

—oOo—

TEROR NA WSI.

WARSZAWA, 6. 9. (wl.) Demagogiczna akcja wygłodzenia miast niema powodzenia. Dziś dowóz żywności do Warszawy był mniejszy wskutek stosowanego teroru wobec chłopów, zających z towarami do stolicy.

Władze policyjne zlikwidowały szajkę terrorystów w Mińsku Mazowieckim. Pod Legionowem terrorysty wywróciły wóz z towarami i zbiegły.

Akcja terrorystyczna spotyka się ze sprzeciwem chłopów.

—oOo—

ZACIĘTE WALKI NA ULICACH CHARBINA.

MOSKWA, 6. 9. Według doniesień z Charbina partyzanci chińscy próbowali wczoraj ponownie opanować miasto.

Od strony starego Charbina kilka tysięcy partyzantów zaatakowało załogę japońską. Na ulicach wywiązały się zaciete walki. W rezultacie japończykom udało się odeprzeć atak i wziąć do niewoli kilkuset chińczyków.

Celem wzmocnienia charbińskiego garnizonu wysłano z Chang - Czun dwa japońskie pułki piechoty.

—oOo—

WOJNA W BOLIWIJ.

LA PAZ, 6. 9. Poseł Molena złożył w parlamencie boliwijskim wniosek, domagający się natychmiastowego wypowiedzenia wojny republice Paragwaj i zajęcia siłą spornego terytorium Gran Chaco.

—oOo—

NOWE OSZUSTWA „KRÓLA ZAŁOŻANEGO“

Jutro licytacja luksusowej willi Kreugera.

LONDYN, 6. 9. Ze Sztokholmu donoszą, że śledztwo w sprawie Kreugera ujawnia coraz to nowe oszustwa.

Wczoraj policja sztokholmska ogłosiła raport o oszustwach zakrojonych na wielką skalę, których dopuściło się podporządkowane Kreugerowi towarzystwo w Holandji. Tak ap. dokonywano tranzakcji walorami, które w rzeczywistości wcale nie istniały. Cyfry podane przez Kreugera były fikcyjne. W pewnym wypadku sprzedano pakiet akcji za 150 milionów koron. Nabywcy akcji tych wcale nie otrzymali.

Jutro rozpoczyna się licytacja luksusowego urządzenia mieszkania Kreugera, która wzbudza wielkie zainteresowanie. Willa Kreugera jest licznie zwiedzana przez publiczność. Dotychczas przeszło 10.000 osób zwiedziło willę.

—oOo—

DZIAŁO GÓRSKIE ZA 32 ZŁOTE.

PARYŻ, 6. 9. W parku artyleryjskim w Fontainebleau odbyła się wczoraj licytacja 12 dział, 7 moździerzy i 4 miotaczy min. Na licytacji pojawili się jedynie dwaj kupecy.

Ceny były śmiesznie niskie. Za cztery armaty zapłacono 586 franków (po nad 200 zł.). Działo polowe kalibru 75 uzyskało cenę 306 fr., za działo górskie zapłacono 96 franków.

Decydująca chwila w dziejach Europy

W rocznicę bitwy pod Marną.

Osiemnaście lat temu, między dniem 6 a 11 września 1914 r. marszałek Joffre na czele licznie słabszej i niezaopatrzonych armii francuskiej stoczył decydującą bitwę nad Marną ze zwycięskimi dotąd armiami niemieckimi i zmusił je do odwrotu.

W dziejach wojny europejskiej, obfitującej w niesłychanie ciekawe epizody i niepozawiane nawet wydarzeń romantycznych, należy bitwa pod Marną do jednych z najpiękniejszych momentów i jest wyrazem wysiłku narodu francuskiego, który już wtedy, w 1914 roku, zdecydował o losach tej wojny i o zwycięstwie koalicji.

Należałoby zastanowić się nad tem, co było powodem, że bezwzględnie słabsza liczebnie armia francuska w najkrytyczniejszym momencie zdołała nie tylko się oprzeć, ale nawet wywalczyć sobie zwycięstwo. Przyczyna jest ta, że nie armia tylko, ale cały naród współdziałał w tej walce i że dzięki zaletom charakteru francuskiego i dzięki wierze w zwycięstwo, popartej żelazną dyscypliną i punktualnością w wykonaniu rozkazów, marszałek Joffre mógł przeprowadzić do końca swoje zamierzenia i wywalczyć zwycięstwo.

Należy zaznaczyć, że poszczególne armie niemieckie w czasie marszu na Paryż stale rywalizowały ze sobą, co wywoływało pewne tarcia i dysharmonie w ruchach ofensywnych. Wystarczy tu wspomnieć o bombardowaniu Reims. Według planu Schlieffena, pierwszym trzem armjom niemieckim przypadało zadanie zniszczenia lewego skrzydła armii francuskiej. Dowódcy tych armii: von Kluck, von Bülow i von Hausen starali się na wysegi wywalczyć sobie zwycięstwo bez udziału innych, co miało ten skutek, że psuli sobie wzajemnie plany działania.

Główna kwatera niemiecka, położona o setki kilometrów poza frontem — stale była zapóźno informowana o sytuacji na froncie i nie mogła zapobiec samowoli poszczególnych niemieckich dowódców armii. Anomalią było zarządzanie cesarza Wilhelma, który wyposażył podpułkowiec Hentscha w tak duże „pełnomocnictwa“, że ten — w momencie najostrzejszych bitew nad Marną — nie orientując się w sytuacji, nakazał odwrót armii niemieckiej i przyczynił się do zwycięstwa wojsk francuskich.

Całkiem inaczej przedstawiały się rzeczy te po stronie francuskiej, gdzie marsz. Joffre zdołał ująć w swe ręce całokształt działań, zmierzających do skutecznego prowadzenia rozstrzygającej walki. Chwilowe nieporozumienia z ciągle się cofającym generałem angielskim Frenchem, usunął przy pomocy lorda Kitchnera.

Tak samo postąpił z przeszkadzającym mu parlamentem francuskim. Kiedy bowiem posłowie zaczęli rozgłaszać tajemnice działań wojennych ze szkodą dla armii francuskiej, postarał się o przeniesienie parlamentu do Bordeaux, a kwaterę swoją położoną tuż przy froncie, uprzyściplenił tylko dla swoich najbliższych współpracowników.

Gdy na ostatniej naradzie wojennej próbowano skłonić go do dalsze-

go odwrotu, przerwał rozmowę i zakończył naradę historycznymi słowami: „Dobrze panowie, ale będziemy się bić nad Marną“. W czasie bitwy nad Marną, kiedy wydawało się, że armie francuskie nie utrzymają się i rząd francuski zażądał

wyjaśnień, marszałek Joffre odpowiedział temi słowami: „V armia francuska jest oskrzydłona, z prawego skrzydła rozbita, środek się cofa, Niemcy następują, sytuacja znamienna, jutro uderzam i zwyciężę“.

Jak powiedział, tak uczynił, ak-

cje przeprowadził do końca i zwyciężył.

Nam, Polakom, bitwa nad Marną przypomina nasz „cud nad Wisłą“. W jednym i drugim wypadku wiara we własne siły przyniosła zwycięstwo.

ZAMARŁY MANCHESTER...

Dlaczego wybuchł wielki strajk w Anglii? — Dobra konjunktura dla przemysłu polskiego.

Manchester, we wrześniu.

W wielkich salach fabrycznych u milki stukocące bez przerwy miliony wrzecion i wstrzymane zostały szybko biegające selfaktory. Znikły pióropusze dymu opasujące szarą mgłą wielkie miasto, zamarla w bezruchu gorączkowo twórcza praca potężnego ośrodka produkcji, który daje zatrudnienie kilkunastu tysiącom robotników i wiąże nicia swych wpływów cały świat gospodarczy.

Potężny strajk w angielskim przemyśle bawełnianym zapowiada się na dłuższy czas. Długotrwały załóg o reorganizację pracy przez zwiększenie

ilości warsztatów, obsługiwanych przez jednego robotnika i dążenia do redukcji plac robotniczych — oto zasadnicze zło, na jakim rozgrywa się walka konkurencyjna angielskiego przemysłu bawełnianego o utracenie po wojnie rynki zbytu. Spadek funta, stwarzający automatycznie premję eksportową dla włókiennictwa angielskiego, nie przyniósł znaczniejszej poprawy sytuacji, w latach powojennych powstały bowiem na Dalekim Wschodzie potężne ośrodki przemysłu bawełnianego, których ludność do wybuchu wojny niemal cała swe zapotrzebowanie na towary i odzież pokrywała w Anglii. Rynki

te odpadły zupełnie dla towaru angielskiego. Dlatego też niema może przesady w twierdzeniu specjalnej komisji, wyłonionej przez rząd angielski dla zbadania przyczyn kryzysu w przemyśle bawełnianym, iż jedynym ratunkiem dla Manchesteru byłoby wyrzucenie 10 milionów wrzecion i 100.000 krośien... na szmele.

Powojenne rynki stały się zbyt ciasne, bo w tym okresie powstała na całym świecie prawdziwa „inflacja wrzecion bawełnianych“, wyrosły nowe ośrodki wielkiego przemysłu, przesunęły się geograficzne centra produkcji włókienniczej, a przede wszystkim na stała konjunktura tanich towarów, której Anglia, opierająca cały swój przemysł na wysokich placach, nie mogła sprostać. Musimy sobie uprzytomnić, jaką olbrzymią konkurencję stwarza dla Manchesteru włókiennictwo japońskie, operujące nie tylko śmiesznie niskimi placami robotników, ale i dumplingiem, stosowanym we wszelkiej formie, a przede wszystkim argumentem geograficznej bliskości, przy którym koszt transportu towarów włókienniczych na rynku Dalekiego Wschodu, odgrywając przy eksporcie angielskim bardzo poważną rolę, u producentów japońskich prawie nie wchodzi w rachubę. Nie więc dziwnego, że w tych warunkach eksport angielskich towarów bawełnianych do Indji spadł w r. 1931 w porównaniu z r. 1929 o 75 proc., eksport do Chin o 80 proc., a eksport do Indji holenderskich przeszedł o 60 proc.

Z drugiej strony, aby zrozumieć przewagę konkurencyjną nowopowstałych po wojnie przemysłów wobec Manchesteru uprzytomnić sobie należy, iż poważna część maszyn angielskiego przemysłu bawełnianego pochodzi z ubiegłego stulecia i pod względem technicznym nie wytrzymuje żadnego porównania z udoskonaleniami pod wpływem licznych wspaniałych wynalazków przedziałni zbudowanymi w latach ostatnich. W ten sposób koszt produkcji angielskiej poza wysokimi placami obciążony zostaje dodatkowo ujemnym czynnikiem kalkulacyjnym w postaci drogoprodukcji, niewydajnych, przestarzałych wrzecion.

Na tle tego pogarszania się konjunktury zbytu w angielskim przemyśle bawełnianym pracodawcy wysunęli projekt obniżenia kosztów produkcji przez zniżkę plac. Robotnicy odrzucili to zadanie kategorycznie. Na tem tle staje się zrozumiała istotna przyczyna gigantycznego strajku i możliwość, iż trwa on będzie bardzo długo. Jednocześnie będzie to największy strajk, jaki Anglia przeżywała od roku 1926, t. j. od strajku górników. Strajkiem objęty został w pierwszym rzędzie okręg Lancashire, zatrudniający przeszło 400.000 robotników. Ewentualność długiego trwania strajku stworzyć może poważne możliwości rozszerzenia produkcji przez przemysły włókiennicze w krajach, konkurujących dotąd z Anglią.

Dla włókiennictwa polskiego przewlekły strajk mógłby stworzyć poważną konjunkturę zbytu. Oczywiście, nie można jeszcze przesądzać, jaki wpływ konjunktura ta wywrze na całość sytuacji włókiennictwa polskiego. W każdym bądź razie nawet przejściowe zwiększenie eksportu w połączeniu z haussą bawełnianą mogłoby się przyczynić do zwiększenia ilości zatrudnionych robotników.

Sromotna klęska Witosa w jego własnym gnieździe.

TYSIĄCE CHŁOPÓW Z WIERZCHOSŁAWIC I OKOLICY POTEPIŁO WARCHOLSTWO WITOSA. — SOLIDARNA DEKLARACJA WŁOŚCIAN ZA MARSZAŁKIEM PIŁSUDSKIM.

W ub. niedzielę odbyła się imponująca swymi rozmiarami i przebiegiem manifestacja ludności wiejskiej Wierchosławic i okolicy na rzecz rządu i B. B. W. R. W manifestacji tej wzięli udział: wicemarszałek senatu Jakób Bojko, wicemarszałek sejmiku Polakiewicz, senator Cińko, posłowie Sanojca, Walewski i ks. Czuj, oraz znani w Zachodniej Małopolsce działacze ludowi i społeczni.

Jadącemu w otoczeniu posłów i senatorów nestorowi ruchu ludowego, sen. Bojce ludność wierchosławicka urządziła owację. Do tłumów zebranych na placu przed domem ludowym imienia Wincentego Witosa, ubranym w zieleń i emblematy państwowe — pierwszy przemówił Paweł Głowacki, prezes komitetu obwodowego BBWR. Po zagajeniu przez niego zebrania, poseł Sanojca omówił wyczerpująco zagadnienie ruchu ludowego, wskazując na konieczność zjednoczenia ludności wiejskiej oraz na konieczność współpracy z rządem, tak niezbędnej w okresie przeżywanego wraz z całym światem kryzysu. Wicemarszałek Polakiewicz omówił o obecnej sytuacji kraju, a w szczególności drobnego rolnictwa, przyczem zreferował ostatnie dekrety prezydenta Rzplitej, które zostały wydane dla ochrony i pomocy finansowej drobnemu rolnictwu.

Pojawienie się na balkonie domu ludowego im. Witosa następnego mówcy, wicemarszałka Bojki, ludność powitała długo niemilkającymi oklaskami i okrzykami „Niech żyje!“ W głębokiej ciszy wysłuchano wskazań sędziwego senatora, który zaznaczył na wstępie, że w siedzibie Witosa nie będzie o nim mowa, skoro go przed sobą nie widzi. Na to oświadczenie zebrani zareagowali okrzykami: „Stechórzył i uciekł“. Przedstawiając historię ruchu ludowego, z której słuchacze dowiedzieli się wielu ciekawych szczegółów, charakteryzujących ujemnie, dzisiejszych warcholów z partii Witosa, senator Bojko wezwał zebranych do solidarności i jednoci rzesz chłopskich pod sztandarem marszałka Piłsudskiego. W tej samej chwili dwie orkiestry odegrały marsz Pierwszej Brygady, a zebrane tłumy dłuższy czas wiewatowały na cześć marszałka Piłsudskiego.

Następnie przemawiał znany pisarz ludowy Paweł Staśko z Borzęcina, a po nim poseł Walewski, który omówił obec-

na sytuację zagraniczną i wskazał na niebezpieczeństwo, jakie przedstawia dla ogólnego pokoju i Polski wzrastający coraz bardziej imperializm niemiecki. Wobec tej zewnętrznej groźby tembardziej konieczną jest jaknajwiększa wewnętrzna solidarność i zgodna wspólpraca wszystkich dobrych synów ojczyzny. Ci, którzy tę jedność w chwili obecnej usiłują rozbić — mówił poseł Walewski — popełniają ciężki grzech wobec własnego państwa i narodu.

Na zakończenie uroczystości odczytano następującą rezolucję:

„Zebrani na wiecu w Wierchosławicach wyrażają hołd p. prezydentowi Rzplitej i budowniczym Polski, marszałkowi Piłsudskiemu i pokładają w pełni zaufanie do rządu, który do kładą wszystkich starań, aby rolnictwu w dzisiejszym ciężkim położeniu nieść jaknajdalej idącą pomoc. Zebrani, składając gorące podziękowanie BB. WR., senatorom i posłom bloku, którzy w każdej potrzebie są gotowi służyć sprawie ogólnej i którzy zaszczytliwiec swoją obecnością, w szczególności zebrani wyrażają wdzięczność sędziwu mu przywódcy ruchu ludowego wicemarszałkowi Jakóbowi Bojce, który, nie zważając na trud, przybył do nas. Zebrani z pogardą piętnują warcholstwo i destrukcyjną robotę posła Witosa, zebrani stwierdzają, iż w obecnej sytuacji międzynarodowej konieczną jest zgoda i solidarność wszystkich dobrych synów Ojczyzny, gdyż tylko na tej drodze leży siła i potęga państwa polskiego. Siły tej i potęgi nie dadzą Polsce zbankrutowani i skłóceni partyjniacy, których metody działania lud polski z Wierchosławic i okolicy z pogardą i oburzeniem potępia. Jedynie wódz narodu marszałek Piłsudski i jego miljonowe rzesze są w stanie zapewnić trwały rozwój naszemu państwu i prowadzić Polskę jako mocarstwo do rodziny narodów. Dlatego też zebrane dziś tysiące ludu polskiego w Wierchosławicach ślubują uroczystie stać twardo przy ukończonym naszym wodzu marszałku Józefie Piłsudskim i ze wszystkich sił realizować jego hasła: W wysiłku pracy dla dobra państwa i jego obywateli“.

Rezolucję przyjęto długo niemilkającymi oklaskami i okrzykami „Niech żyje marszałek Piłsudski“.

Dla introligatorów

nóż do krajania papieru firmy Krauze 50 mm średnicy, nożyce żelazne do papieru oraz wszelkie narzędzia SA DO NABYCIA

w księgarni

MAKSA KACZMARCZYKA

Szarlej G. Śl., ul. 3 maja 6

Walka z tyfusem w Zagłębiu.

ZARZĄDZENIE MAGISTRATU M. SOSNOWCA.

W związku z nasileniem duru brzusznego na terenie m. Sosnowca wydział zdrowia magistratu przedsięwziął szereg zarządzeń, mających na celu niedopuszczenie do szerzenia się epidemii. Z ważniejszych zarządzeń należy wyliczyć następujące:

Uświadczenie ludności za pośrednictwem odczytów w miejskim ośrodku zdrowia i opieki społecznej, wzmożenie badań wody studziennej na obecność zarazków duru brzusznego, dezynfekcję ścieków i rynsztoków, które przepływają pomyje i nieczystości domowe, dwukrotnie w ciągu dnia, mialem wapna niegaszonego. (Zarządzenie to nie obowiązuje tych posesyj, które są skanalizowane i nie wypuszczają nieczystości na ulicę i w podwórze).

Z uwagi na to, że sprzyjającymi warunkami dla szerzenia się duru jest wszelki brud i nieczystości — odpowiednie organa kontroli wzracać będą szczególnie uwagę na utrzymanie w należytej czystości ulic i podwórz, by uniknąć systemu na kładania kar, odbywać się będą konferencje z właścicielami nieruchomości, przeprowadzone przez miejski urząd zdrowia — w miejskim ośrodku zdrowia przy ul. Teatralnej.

Poza tem zarządzono dezynfekcję studzien, zaopatrujących wodociągi gw. hr. Renard. Ludność dzielnic, zaopatrujących się w wodę z wodociągów hr. Renarda jest za-

patrywana w tym czasie w wodę z wodociągów miejskich za pośrednictwem rozwożenia wody beczkowiec strażą ogniczej.

Wreszcie przeprowadzane jest również szczepienie ochronne ludno-

ści przeciw duru. Osoby zgłaszające chęć szczepienia winny zgłosić się do miejskiego urzędu zdrowia lub do ośrodka zdrowia przy ul. Teatralnej nr. 4 w godz. 8 — 11 rano.

Prywatna Szkoła Powszechna Koedukacyjna Zofii Filipczyńskiej

otwiera się w nowym roku szkolnym

PRZY UL. WIEJSKIEJ Nr. 8. Telefon 21. — SOSNOWIEC

Zapisy do pierwszych 5-ciu oddziałów, przyjmuje się od 21 września w godz. od 15-tej do 18 z wyjątkiem niedziel i świąt.

UWAGA! Jednocześnie prostuje się ogłoszenia na ekranie, powinno być „Koedukacyjna” zamiast „Żeńska”.

Półtora miliona podpisów za obniżką komornego

Podanie do prezydium rady ministrów w sprawie obniżki komornego jest zaopatrzone w milion pięć set tysięcy podpisów, zebranych w całej Polsce. Podanie to ma być posłane jednocześnie z memorjałem

związku lokatorów.

Arkusze z podpisami stanowią poważny bagaż, który musi być przewieziony do prezydium rady ministrów na dwukonnej platformie.

Napad rabunkowy

na kasjera towarzystwa franko-polskiego z Dąbrowy
PLANOWALI TRZEJ BANDYCI ZE STARCZYNOWA.

Onegdaj ujęto dwóch złodziei, mieszkańców wsi Starczynów. gm. Bolesław, którzy skradli p. Małydzie Gajawiczowej ze Starczynowa obok kopalni „Ulisses” w Tłukience pod Bolesławem, torebkę wraz z gotówką 100 zł.

Na zasadzie podanych rysopisów, policja bolesławska ujęła sprawców kradzieży.

Podczas badania złodziei, którymi okazali się: Jan Kucyper i Marjan Spyra ze Starczynowa, wyszły na jaw wprost rewelacyjne szczegóły. Napad planowany był właściwie nie na Gajawiczową, lecz na kasjera towarzystwa franko-polskiego, który tego dnia przed południem miał przywieźć z Dąbrowy większą sumę pieniędzy na wypłatę robotników kopalni „Ulisses” pod Bolesławem.

Kucyper, Spyra i jeszcze jeden osobnik, którego nie chcą zdradzić

ci pierwsi, mieli napaść na kasjera w lesie pod Skalką niespodziewanie, gdy będzie przejeżdżał furmanką ze stacji Bukowno.

Uzbroili się przeto w grube kije, którymi mieli zbić do nieprzytomności kasjera i furmana, zabrać teczkę z pieniędzmi i zbiec do lasu.

Plany te pokrzyżował najpierw ów tajemniczy współnik, który na umówione miejsce przed samym napadem nie przyszedł, a następnie ukazanie się na szosie bryczki nie z kasjerem, lecz z zawiadowcą kopalni „Ulisses” p. Waśniewskim i stróżem.

Napastnicy widząc przewagę liczebną, z napadu rabunkowego na kasjera zrezygnowali.

Ograniczyli się więc na skradzeniu torebki p. Gajawiczowej, aby tylko z pustymi rękami do domu nie wracać.

Odczyty polskiej macierzy szkolnej na terenie pow. będzińskiego.

Zarząd okręgowy polskiej macierzy szkolnej organizuje na terenie powiatu będzińskiego cykl odczytów na temat: „Raj bolszewicki”. Odczyty te wygłoszą ne będą według następującego planu:

Grodziec, szkoła nr. 1 — dnia 8 b. m., Grodziec, szkoła nr. 2 — dnia 9 b. m., Łagisza, dn. 10 b. m., Peczów, dn. 11 b. m., Psary, dn. 12 b. m., Strzyżów, dn. 13 b. m., Wojkowice Komorne, dn. 14 b. m., Rogoźnik, dn. 15 b. m., Dobiesławice, dn. 16 b. m., Tapkowiec, dn. 17 b. m., Ożarowiec, dn. 18 b. m., Sączów, dn. 19 b. m., Siemonia, dn. 20 b. m., Góra Siewierska, d. 21 b. m., Gołasz, dn. 22 b. m., Wojkowice Kościelne, d. 23 b. m., Gołonóg, szk. nr. 2, dn. 24 b. m., Gołonóg, szk. nr. 1, dnia 25 b. m., Zabkowiec, dn. 26 b. m., Tuczna Baba, dn. 27 b. m., Łosień, dn. 28 b. m., Łę

ka, dn. 29 b. m., Strzemieszyce Małe, dn. 30 b. m., Strzemieszyce Wielkie, dnia 1 października, Niemce, dn. 3 paźdz., Porąbka, dn. 4 paźdz., Klimontów, dnia 5 paźdz., Nivka, dn. 6 paźdz., Zagórze, szkoła nr. 2, dn. 8 paźdz., Józefów, dn. 9 paźdz., Dąbrowa, szkoła nr. 4 i 3, dn. 10 paźdz., Sosnowiec, szk. nr. 7, dn. 11 paźdz., Sosnowiec, szk. nr. 10 dn. 12 paźdz., Sosnowiec, szk. nr. 16 dn. 13 paźdz., Sosnowiec, szk. gospodarcza, dn. 15 paźdz., Sosnowiec, szk. nr. 12 i 19, 3. 15 paźdz., Czeladź, szk. nr. 1 i 2, dnia 16 paźdz., Będzin, szk. nr. 7, dnia 17 paźdz., Będzin, szk. nr. 1, dn. 18 paźdz., Będzin, szk. 3, dn. 19 paźdz., Będzin, szk. 6, dn. 20 paźdz., Będzin, szk. 5, dn. 21 paźdz.

Pijani awanturnicy z Gołonoga

KAMIENIAMI ZDEMOLOWALI LOKAL POSTERUNKU w ZABKOWICACH

Mieszkańcy Gołonoga: St. Papiernik; T. Cebo, St. Lorenc i A. Przeździecki, będąc w Zabkowiecach, w stanie podechmielonym, poczęli za czeplać, a następnie bić przechodniów — żydów. Na miejsce awantury przybyła policja i najwięcej awanturujących się, mianowicie Lorenca i Popiernika zatrzymała celem doprowadzenia ich na posterunek.

Aresztowani poczęli się na posterunku awanturować, rozbijając ka-

łamarze i szyby.

W międzyczasie przyszli również na posterunek policji, pozostali dwaj awanturnicy Cebo i Przeździecki w towarzystwie trzeciego nieznanego z nazwiska osobnika, który na widok awanturujących się swoich kolegów poczęli obrzucać lokal posterunku kamieniami.

Po pewnym czasie zdłżało awanturników uspokoić no i oczywiście osadzić ich w areszcie

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

W sobotę, 10 bm. o godz. 8.30 wiecz. wystąpi na naszej scenie znakomity zespół baletowy pod dyr. księżnej Gałarinoj z udziałem znanego tenora Aleksandra Krasnowa. Ceny miejsc od 99 gr. do 2.99 zł. Przedsprzedaż w firmie Wł. Czechowski.

— ogo —

OGÓLNA.

(o) W sprawie służby bezpieczeństwa w zakładach przemysłowych. Międzynarodowe biuro pracy w Genewie zwróciło się do wszystkich państw, należących do międzynarodowej organizacji pracy, z propozycją opracowania w sprawozdaniach inspekcji pracy za r. 1932 kwestii organizacji służby bezpieczeństwa w zakładach przemysłowych.

Wobec otrzymania, tego rodzaju propozycji również przez rząd polski, główny inspektor pracy zarządził rozpoczęcie prac przygotowawczych w celu możliwie wszechstronnego i rzeczowego opracowania tego zagadnienia na terenie Polski.

Akcja ta pozostaje w związku z podjętą w r. 1930 przez MBP. inicjatywą międzynarodowego skoordynowania tematów badań, uwzględnianych w rocznych sprawozdaniach inspektorów pracy. Ze strony polskiej inspekcji pracy akcja ta spotkała się z całkowitem uznaniem i poparciem.

(o) Dalsza sprzedaż nalepek na „dom pocztowca”. Zarząd główny związku niższych pracowników poczt, telegrafów i telefonów R. P. zwrócił się do ministerjum poczt i telegrafów o przedłużenie terminu sprzedaży w urzędach i agencjach pocztowych nalepek na „dom pocztowca”.

Ministerjum uwzględniło tę prośbę i sprzedaż znaczków przedłużona została na 3 miesiące t. j. do dnia 30 listopada. b. r.

— ogo —

Z KIELC.

(k) Nagły zgon. Pabich Jan, lat 64, rolnik ze wsi Masłów, gm. Dąbrowa, pow. kieleckiego, udał się spać na strych nad chlewem. Dnia następnego o godz. 6 rano rodzina znalazła go martwego z zakrwawionym lewym uchem. Przyczyny śmierci narazie nie ustalono.

(k) Kradzież pantofli. Kacińska Józefa, zam. w Kielcach przy ul. Śniadeckich nr. 6, służąca dra Zakrzewskiego, zameldowała, że do mieszkania jej przysła nieznana kobieta, podająca się za Stęplewską z przedmieścia Barwinę i korzystając z chwilowej nieobecności meldującej, skradła jej pantofle, wartości 14 zł.

(k) Kradzież. Sylman Lejzer — Szlama, zam. w Kielcach przy ul. Kilińską go nr. 4, zameldował, że niejaki Andrzejczyk Jerzy z przedm. Kaweczyna, przyszedł do jego budki owocowej przy ul. Sienkiewicza nr. 60 i skradł mu 2 odważniki, wart. 2 zł.

— Szarekowi Antoniemu, zam. w Kielcach przy ul. Słowackiego nr. 21, skradziono z mieszkania 2 chustki, wartości 17 zł.

— ogo —

Z SOSNOWCA.

(s) Osobiste. Do Sosnowca przyjechał wczoraj wiceprezes izby skarbowej w Kielcach dr. Tomasz Kwasik, w sprawach urzędowych.

(s) W sprawie p. Dankowskiego. Otrzymałymi następujący list z prośbą o zamieszczenie:

W związku z artykułami pojawiającymi się w „Kurierze Zachodnim”, na temat działalności miejskiego wydziału budownictwa, a zwłaszcza jego naczelnika, budowniczego p. Stanisława Dankowskiego, stwierdzam, w celu objaśnienia opinii publicznej, że zarzuty zawarte we wspomnianych artykułach, były niejednokrotnie we właściwym miejscu zbadane i wyjaśnione, a działalność budowniczego St. Dankowskiego jako naczelnika wydziału budownictwa miejskiego, uznana jako zgodna z prawami i przepisami budowlanymi oraz interesami miasta.

Kierownik tymczasowy zarządu miasta Sosnowca (W. Kuźniak)

(s) Urzednicy urzędu skarbowego w Sosnowcu uchwalili jednogłośnie utworzenie w Sosnowcu koła miejscowego skarbowców L. O. P. P., a zarząd wybrały został w następującym składzie: 1) Elster Jakób, prezes, 2) Leon Fronczek, sekretarz, 3) Franciszek Marusa, skarbnik, 4) Zygmunt Mierzejewski, 5) Józef Jedrański, 6) Mieczysław Wojtulewicz, jako komisja rewizyjna.

(s) Czwartacy! Celem zorganizowania „Koła Czwartaków” na terenie Zagłębia Dąbrowskiego uprasza się wszystkich b. legionistów z 4 p. leg. oraz tych kolegów, którzy służyli podczas wojny polsk. — bolsz. w 4 p. leg. o nadesłanie swoich adresów na ręce Andrzeja Styki, kpt. em. Sosnowiec, ka sa chorych.

(s) Kradzieże. Samuelowi Brockowi, zam. przy ul. Targowej 20 w Sosnowcu, skradziono rower, wartości 250 zł.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Wrzesień
7
Środa

RADJO

WARSZAWA.

Środa, 7 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bieź. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Płyty. 15.30. Kronika narciarska. 15.35. Chwilka morska i kolonjalna. 15.40. Sad Jasia. 16.05. Płyty. 16.35. Komunikaty dla żegluga i rybaków. 16.40. Odczyt. 17.00. Koncert popul. 18.00. Tr. Uroczystości ziemi Chełmskiej. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.25. Odczyt z Krak. 22.40. Wia. domości sport. 22.50. Muzyka tan.

WARSZAWA.

Czwartek, 8 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bieź. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Chór Dana. 15.30. Kom. LOPP. 15.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Wśród książek. 17.00. Koncert solistów. 18.00. Odczyt z Krak. 18.20. Muzyka lekka. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zachęty do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Kom. roln. Przy sposobieniu roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Koncert wiecz. 21.20. Słuch. z Krak. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wia. domości sport. 22.50. Muzyka tan.

KATOWICE.

Środa, 7 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bieź. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polsk. z Warsz. 12.20. Płyty. 12.40. Kom. meteor. z Warsz. 12.45. Płyty. 14.00. Kom. gospod. 15.00. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Kom. Zw. Wynalazców. 15.20. Intermezzo muz. 15.40. Obrazek dla dzieci z Warsz. 15.52. Płyty. 16.40. Tr. z Warsz. 18.00. Tr. z Chełma. 19.10. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. Zw. Mł. Polsk. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 20.00. Tr. z Warszawy. 20.50. Kencert ze Lwowa. 21.50. Kom. z Warsz. 22.00. Program na dz. następny. 22.05. Płyty. 22.40. Wia. domości sport. 22.50. Intermezzo muz. 23.00. Skrzynka poczt. w jez. franc.

(s) Banda złodziei w rękach policji. Dn. 4 bm., około g. 4, nieznanu złodzieje dostali się za pomocą podkopu do sklepu spółdzielni spożywców przy ul. Florjańskiej 50 w Sosnowcu, skąd skradli tytoń, papierosy i inne artykuły, wart. 739 zł. W toku dochodzenia sprawy kradzieży Edward Marzec (Robotnicza 7) i Jan Baran (Felińska Perla 31) zostali zaarrestowani.

Zatrzymano również pasera Antoniego Nowaka (Czeladzka 39), od którego odebrano w całości skradzione towary. Wszystkich zatrzymanych przekazano władzom sądowym.

WIECZÓR LIGI MORSKIEJ I KOLONIALNEJ W SOSNOWCU.

W dniu 11 bm., tj. w niedzielę o godzinie 20-iej, staraniem ligi morskiej i kolonialnej w teatrze miejskim w Sosnowcu odbędzie się „wieczór morskich” na który udało się zarządcy ligi zaopieścić wybitne sily.

Clou „wieczoru” będzie niewątpliwie p. J. Kiepusa - Osiecka, wybitna śpiewaczka, artystka operowa, która wystąpi w Sosnowcu przed odjazdem do Lwowa, gdzie została zaangażowana do tamtejszej opery.

Występ p. Kiepusy - Osieckiej poprzedzi referat, wygłoszony przez znanego na tejszym terenie znakomitego mówcę profesora dra Adolfa Raybekiela pt. „Znaczenie polityki morskiej w mocarstwowym stanowisku Polski”. Następnie znakomity skrzypek - wirtuoz p. Paster odegra kilka utworów skrzypcowych, między innymi „Legende” - Wieniawskiego, „Nocturn” Chopina i „Kankar” (własny utwór). Dyrektor teatru miejskiego p. Roman Tański zarecytuje fragmenty „Wiatru od morza” Zeromskiego. Całość wieczoru morskiego zakończy balet dzieci i skecz pt. „Na morzu”.

Bilety już są do nabycia w lidze morskiej i kolonialnej w Sosnowcu (Parkowa 1) od piątku, dn. 9 bm. w firmie p. Czechowskiego (ul. 3-go maja), w dniu wieczoru w kasie teatru.

—o—

Z DĄBROWY.

(d) Zemsta p. Frydmana. Współwłaściciel hurtowni tytoniowej, zam. przy ul. Sobieskiego 17 w Dąbrowie, Jakób Frydman napadł wczoraj rano na ulicy na L. Krymowski (Konopnickiej 4) i pobił go dotkliwie łaską po głowie, zadając mu dwie poważniejsze rany.

Jak się dowiadujemy, to pobicia ma charakter osobistej zemsty. Mianowicie Frydman zemścił się na Krymowskiemu o to, że ten oskarżył go w urzędzie akcyzy o sprzedaż wyrobów tytoniowych poza terenem Dąbrowy, co przepisowo jest niedozwolone. Ponadto Frydman poniósł straty, gdyż skonfiskowano mu pewną część wyrobów tytoniowych, które wywiózł nielegalnie do Sosnowca i Będzina.

Należy nadmienić, że przez nielegalne wywożenie towarów poza teren Dąbrowy poniósł również straty skarbu państwa.

—o—

Z CZELADZI.

(e) Z policji. Policja czeladzka pościągła do odpowiedzialności sądowej J. Dryńskiego, Czeldz, Grodzka 20, za straszenie przechodniów przy pomocy straszaka oraz za obrazę policji.

Z działalności polskiego czerwonego krzyża w Kielcach.

P. C. K. w Kielcach, pragnie nie tylko na polu pogotowia sanitarnego na wypadek wojny i klęsk żywiołowych, ale prowadzi także akcję zdrowotną, oraz humanitarną, co szczególnie w dzisiejszych czasach należy z całym uznaniem podkreślić.

Obecnie oddział kielecki P. C. K. zakończył tegoroczną akcję letnią, która obejmowała: kolonje letnie dla dzieci anemicznych w Rabce, pomoc sanitarną na 5 kolonjach dla szkół powszechnych i półkolonje dla najbardziej potrzebujących dzieci w wieku przedszkolnym.

Kolonje letnie dla dzieci anemicznych, zorganizowane były w Rabce, dzieci pomieszczone w domu zdrowia okręgu śląskiego PCK. Z kolonij korzystało 27 dzieci w 2-ech partiach miesięcznych (oddzielnie chłopcy i oddzielnie dziewczęta). Opłaty wyniosły 100 zł. od dziecka za utrzymanie oraz wszelkie zabiegi lecznicze. Doskonale zorganizowany dom zdrowia dał dzieciom najlepsze warunki pobytu, zarówno pod względem zdrowotnym, jak i wychowawczym. Wykwalifikowane pielęgniarki miały pieczę nad dziećmi, co należy podkreślić z całym uznaniem.

Jak się dowiadujemy, zarząd oddziału PCK. zamierza w ten sam sposób

zorganizować kolonje w Rabce w przyszłym dla dzieci, najbardziej potrzebujących leczenia.

Pomoc sanitarna została zorganizowana na 5 kolonjach szkół powszechnych dla kilkuset dzieci. PCK. dostarczał siostr pogotowia sanitarnego, które w charakterze higienistek - pielęgniarek bezinteresownie spełniały swą funkcję w okresie do 6 tygodni. Ponadto punkty sanitarne były zaopatrzone w apteczki oraz potrzebne leki.

Półkolonje dla najbardziej potrzebujących dzieci zorganizował PCK. dla 30 dzieci ze sfer najbardziej potrzebujących, dostarczonych przez tow. dobroczynności „Caritas”. Na każdym placu przy ul. Focha w Kielcach, dzieci przebywały godziny przedpołudniowe spędzając kilka godzin na świeżym powietrzu pod troskliwą opieką siostr PCK, po czym każde dziecko otrzymywało drugie śniadanie, na które składały się: chleb, bułki i mleko.

Dzięki swej działalności PCK. zyskał sobie sympatię szerokiego rzeszy społeczeństwa i organizacyi, co uwiadamia się w ilości stałych członków PCK.

Zapisz się i ty na członka PCK, a tem samem przyszedź: z pomocą najbardziej potrzebującym.

Nadużycia wójta gm. Kroczyce pow. olkuskiego.

Onegdaj wydział powiatowy sejmiku olkuskiego rozpatrywał m. in. zarzuty przeciwko b. wójtowi gm. Kroczyce, Józefowi Surowcowi o nadużycia w czasie jego urzędowania.

B. wójt Surowiec podejmował w kilkunastu wypadkach z zakładu ubezpieczeń od ognia pieniądze dla pogorzelców ze swej gminy.

Pomimo upominania się zainteresowanych i poszkodowanych, b. wójt Surowiec pieniądze im nie oddawał, lecz przeciwnie — obracał na swoje własne potrzeby.

Rozpoczęły się skargi do władz

nadzorczych, które po przeprowadzeniu dochodzenia stwierdziły, że wójt Surowiec podjął za pogorzelców sumę zł. 5.782 z groszami, z których tylko część zwrócił po wszczęciu dochodzenia.

Wydział powiatowy postanowił sprawę b. wójty Surowca, o nadużycia w czasie pełnienia obowiązków, przekazać prokuratorji.

Należy zaznaczyć, że Surowiec od niedawnego czasu przestał być wójtem, a w czasie wyborów w ubiegłym miesiącu, wszedł do rady gminnej. Stracił on napewno i ten mandat.

ZAPISY NA DZienne I WIECZOROWE
Zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego

KURSY HANDLOWE

(HANDLOWO BUCHALTERYJNE)
M. KUŁACZKOWSKIEGO w Będzinie, ul. Sączewska Nr. 25,
przyjmuje Sekretariat Kursów codziennie w godz. 10 — 19.
Niezamożnym stypendja.

Zniżki tramwajowe.   Prospekty bezpłatnie.

KSAWERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

II

— Hej! panie Klaudjusz! zawołała.

Klaudjusz się zatrzymał.

— Oż tam nowego, pani Aubin? zapytał.

— Przyniesiono dla pana list, zaraz go panu dam.

Po chwili Klaudjusz podziękował za oddany mu list, rzucił okiem na pismo, znajdujące się na kopercie pocztowej z jego adresem, i wsunął korespondencję tę do kieszeni. Później jeszcze przed jej pojechaniem na rowerze.

Na połowie drogi z Saint-Ouen do Saint-Denis, zatrzymał się, zsiadł, oparł swą maszynę o ścianę, wyjął z kieszeni list i rozpaczliwie go drzącą ręką. Widocznie pilno mu było poznać jego treść.

Berlin, 24 grudnia 1893 r.

„Mój Drogi Klaudjuszu! Jestem u schyłku sił. Topię się. Czas już ostatni, aby się schwytać za jakąś silną galęz i uniknąć ostatecznego utonięcia. Jutro zrana jadę pociegiem do Paryża. Jakaż przybędę

26 o godzinie dziesiątej i pół wieczorem. Spodziewam się, że cię zobaczę na dworcu kolei wschodniej i liczę na to. Potrzebuję cię. Twój Robert”.

— Nareszcie decyduje się, szepnął Grivot, skończywszy czytanie, a oczy zapłonęły mu ogniem. To nie zawcześnię! Od dość dawna waha się, zwleka!... Dwudziesty szósty to dziś. Spotkanie wyznaczył na wpół do dziesiątej... Z warsztatu wychodzimy o szóstej... Przebiegnę się tylko, zdążyć jeszcze na dworzec. Co do tego, dodał, drąc list na drobne kawałki. To byłoby kompromitujące...

Wrzucił kupkę podartych świstków do rymstoka i pojechał dalej przyspieszoną prędkością.

Klaudjusz Grivot miał lat 45, pochoził z Paryża, w przedmieściu Temple. Ojciec jego zdolny i uczciwy ślusarz, nauczył go rzemiosła i zarazem dał mu przyzwoite wykształcenie. Trudno było kierować młodym chłopcem, ale ojciec Grivot posiadał głowę i pięcić mocne. W dwudziestym roku Klaudjusz uchodził za wątpliwą dobroć chłopca, ale niezaprzeczenie uzdolnionym był rzemieślnikiem.

Ojciec Grivota umarł wkrótce, po śmierci żony i pozostawił synowi jedyńakowi kilka tysięcy franków warsztat, dostatecznie zaopatrzony.

Klaudjusza oddawna trapiła podróżomania. Sprzedał za dobrą cenę zakład ojcowski i z okrągłą sumką w kieszeni wyjechał.

Natury nawszkroś cynicznej. Klaudjusz nie umiał się liczyć. Pieniądze płynęły mu między palcami, jak woda. Wydawał po warjaku, chociaż nie bez pewnego pożytku, bo uczył się, rujnując. Zwiedził Anglię, Włochy, Rosję, Amerykę, zatrzymując się w każdym wielkiem mieście kilka miesięcy, zachowując w pamięci arcydzieła wszelakie, które dzięki swym specjalnym uzdolnieniom mógł zrozumieć i ocenić.

Z Ameryki przybył do Niemiec. Pewien mechanik w Berlinie, uderzony jego zdolnościami i zręcznością, dał mu u siebie miejsce ze znaczną pensją. Pomimo lat ubiegłych, Klaudjusz zachował popydy niezależności z pierwszemu młodości i, przełamany o swej wyższości, nie chciał poddawać się niczyjej woli. Ale jednocześnie był i hulaką, długo nie był w zakładzie tym przemysłowym, gdzie jego zdolności zjednały mu miejsce, na jakie zasłużył. Nadto natura jego moralna przybrała fatalny kierunek, zatracił wszelki zmysł moralny, gotów do wszelkich kompromisów z sumieniem, gotów do wszelkich zbrodni, byleby zaspokajać namiętności i zapewnić przyszłość.

(e) Zabawa podoficerska. Związek podoficerów rezerwy w Czeladzi dnia 17 bm., w sali kino „Czary”, urządza zabawę taneczną pod nazwą „wrzesniówka”. W czasie zabawy przygrywać będzie doborowy zespół orkiestry smyczkowej pp. Ciosenków. Wstęp dla pań 1 zł., dla panów 1 zł. 50 gr. Początek o godz. 8.30 wiecz.

(e) Zawiedzione nadzieje złodzieja. Onegdaj do mieszkania p. Wojciecha Wojtowicza (Nowa Kolonia), w czasie nieobecności domowników wkradł się jakiś złodziej i nie znalazłszy pieniędzy, skradł dokumenty ukryte w kopercie. P. Wojtowicz zgłosił zameldowanie o kradzieży w policji.

Z ZAWIERCIA.

(z) Osobiste. W dniu wczorajszym wyjechał do urzędu wojewódzkiego w Kielcach w sprawach bezrobocia komisarz Langert.

(z) Rejestracja rocznika 1914. Od dnia 1-go września prowadzi magistrat zawierki rejestrację roczników urodzonych w roku 1914. Rejestracja odbywa się w porządku alfabetycznym. Do rejestracji zgłaszać się należy z dowodem osobistym. Kto nie zgłosi się do rejestracji w przepisany terminie podlega surowej karze.

(z) Co słyhać z pożyczkami budowlanymi. Jak wiadomo w roku bieżącym dla Zawiercia przyznano kilkaset tysięcy złotych kredytów na budowę domków drewnianych. Kandydatów na pożyczkę zgłosiło się zaledwie paru, z których zaopiniowano przychylnie w magistracie tylko trzech.

Odpowiednie dokumenty reflektantów na pożyczkę zostały wysłane przez magistrat do banku gospodarstwa krajowego 3 miesiące temu. Do tej pory kandydaci pożyczek jednak nie otrzymali i nie nie słyhać kiedy ją otrzymają. Ponieważ jednak sezon budowlany wkrótce się skończy, przeto B. G. K. powiniem sprawę tę jaknajrybcej załatwić, tembardziej, że ubiegający się o pożyczkę część materiałów posiadają, a czekają tylko na gotówkę, która konieczna jest do rozpoczęcia budowy.

(zz) Przegrała w trzy karty. Onegdaj na jednej z ulic rozłożyło swe stoły ruchome Monte Carlo, które swojemi „hokus pokus” wabiło żądnych łatwego zdobycia pieniędzy. Na szczęście przechodziła tamtędy Palka Barbara (Wesola 9), której ruchy kartami właścicieli gry tak się spodobały, że postanowiła wygrać parę złotych. Jakież było zdziwienie naiwnej kobiety, gdy stawiała raz po raz w parę minut przegrała 18 zł., za które miała poczynić w mieście różne zakupy. Dziwił się należy, że mimo ciągłych ostrzeżeń prasy są jeszcze naiwni, którzy pozwalają się wciągnąć w oszukańczą grę.

(z) Pobicie. Bialik Adela (Apteczna 5) przybyła onegdaj ze łzami w oczach do komisariatu policji i zameldowała, że została pobita przez wojowniczego Kępno Moszka Lejba.

(z) Kradzieże. Kijas Czesław z Karłina skradł firmie Krawczyk i s. k. łanuch, wagi 7 i pół kg.

— Wajnszok Szaji skradziono z mieszkania zegarek.

która dlań zapowiadała się bardzo posępnie.

Pobyt jego w Berlinie trwał zresztą dłużej niż gdziekolwiek indziej.

Nie omieszkamy podać niebawem te mało zaszczytne przyczyny, które go zmusiły do opuszczenia Niemiec i szukania pracy we Francji.

Klaudjusz Grivot, będąc pierwszym szorstwym cyklistą, w kilka minut znalazł się u celu swej podróży i obejrzał machine, której naprawy żądano od pana Ryszarda Verniera. Zdał sobie sprawę z robót, jakich na leży dokonać, i z czasu na to potrzebnego: dwa dni całe przy pomocy trzech robotników.

Wiadomości te przywiózł z powrotem swemu pryncypałowi.

Fabrykę opuścił tego dnia około godziny siódmej wieczorem. Miał jeszcze czas, aby się przebrać i znaleźć się w Paryżu na schadzke, jaką wyznaczył podróżny, który nadesłał ów list, datowany z Berlina.

O godzinie dziewiątej przybył na dworzec kolejowy. Pociąg nadszedł niebawem; pasażerowie byli nieliczni. Klaudjusz nie czekał długo na spodziewanego przybysza. Jakiś podróżny z walizką w ręku, w kapeluszu, nasadzoną na głowę, wszedł do sali stacyjnej.

d. e. n.

„Szpicbródka” - Cichocki z dobraną kompanją na ławie oskarżonych

Drugi dzień procesu.

Wczorajszy dzień w procesie Szpicbródki przeszedł na wyjaśnienia oskarżonych, którzy przyznają się do winy szpicbródki, twierdząc jednak, iż od zamiaru ograbienia banku polskiego odstąpili jeszcze przed aresztowaniem.

Do rozprawy kasy jubлера Jagodzińskiego przyszedł Stempel i Duszkiewicz.

Oskarżony Cichocki opowiadał spokojnym głosem, w jaki sposób angażowano go do przedsięwzięcia i twierdził, że nie był on hultajem, lecz „działalnym” „zaproszeniem” znajomego, który podawał się za niejakiego Szejdera.

Dziś się to w kwietniu 1929 r. Szejder zwrócił się do Cichockiego z propozycją „ograbienia obiektu”, ale nie mówił, co ma na myśli.

Polecił mu przyszykować narzędzia. Cichocki narządkami przyszykował i wyjechał z nim do Częstochowy, gdzie poznał się ze Stemplem i Janiszewskim. Następnie w Warszawie dowiedział się od Szejdera, że owym projektem do ograbienia jest oddział banku polskiego w Częstochowie.

Wiadomość ta bardzo go poruszyła i postanowił od „roboty” odstąpić. Stempelowi, który go poszukiwał, kazał powiedzieć, że jest aresztowany. Na tem skończyła się jego rola w tym okresie.

Następnie wszakże w lecie ów Szejder zwrócił się doń o poradę w kwestji unieszkodliwienia instalacji elektrycznej w pewnym banku. Cichocki podsunął mu myśl, by wszedł w porozumienie z elektromonterem, który ma instalację pod swoją opieką. Ponieważ Szejder nie posiadał człowieka, którego mógłby użyć do nawiązania kontaktu z elektromonterem, przeto Cichocki podsunął mu Weissa.

Weiss wówczas znajdował się w trudnych warunkach i Cichocki dał mu przyjść z pomocą. Pokazał Szejdrowi Weiss, którego szczególnie zalecał z Piotrkowa, zresztą pod innym jakimś pozorem.

Szejder sam wszedł z Weisssem w porozumienie. Cichocki nie chciał, by Weiss wiedział, że stało się to za jego pośrednictwem.

W pewnym stadium prac Szejder doszedł do przekonania, że nie da się unieszkodliwić instalacji, wobec czego Cichocki „supropomował”, by tego rodzaju instalację kupić.

I dokładnie przestudjować. Postarał się nawet o człowieka, który dostarczył na ten cel pieniądze.

Ustalono, że będzie wypalona w drzwiach kasy dziura, co da najmniej ryzyka ze względu na instalację alarmową.

Szejder oraz niejaki Neuman wyjechali zrobić otwór w murze. Powrócili po dwu dniach. Przede wszystkim mówiono, iż owo włamanie jest szykowane we Lwowie. Gdy więc po dwu dniach Szejder i Neuman wrócili po wykonaniu roboty Cichocki zdziwił się ze względu na krótki upływ czasu i wówczas to Szejder wyznał mu prawdę, że nie we Lwowie, lecz w Częstochowie.

Wtedy robiona kasa i to w tym samym lokalu banku polskiego, na który już raz szykowano zamach.

I tym razem Cichocki zdecydował odstąpić. Bał się tzn. rzeczy: dopingu ze strony policji, trudności przy wydawaniu pieniędzy skradzionych, które mogą posiadać określone serie i numery, a ponadto nie chciał, by towarzysze pierwszego planu, układowego na własne, rościli sobie również i tu pretensje.

Zdecydowano więc zamachać włamania. Cichocki przyjechał do Cze-

stochowy, znaczną część przyrządów zabrał sam, a resztę prócz jednego balonu przywiózł z Warszawy Janiszewski.

Na zapytanie prokuratora Cichocki odpowiada, że wie, kto wysypał bandę, lecz

„wysypa” ona nastąpiła już wówczas, gdy wszystko było zlikwidowane. Człowiek ten chciał zastąpić sobie względy urzędu śledczego.

— Jak się nazywa ten człowiek?

— pyta prokurator.

Cichocki zastanawia się, wreszcie rzuca nie nie mówiące nazwisko:

— Henryk Krynicki.

Prokurator zapytuje, czemu po odstąpieniu od planu włamania Cichocki jeszcze studiował instalację alarmową i pracował nad blaszką, powodującą unieszkodliwienie sygnalizacji.

— Było mi to potrzebne dla studiów — mówi oskarżony — skoro wiedziałem już instalację, to przestudjowanie jej mogło mi się przydać.

Na wniosek obrony adw. Przyjemskiego sąd zarządził tajność rozprawy, ze względu, jak twierdził obrońca, na konieczność poruszenia kwestji związanych ze sprawą bezpieczeństwa państwa.

Sąd prowadził przez pół godziny rozprawę przy drzwiach ściśle zamkniętych.

Usunęto z sali nawet słowników i nie wchodzących do sprawy przedstawicieli prasy.

Następnie Cichocki już przy drzwiach otwartych odpowiadał na pytania zadawane mu przez obronę.

Sw. Winiarski zapytuje o stosu-

nek Cichockiego do Weiss.

— On uratował mnie za właściciela domu i chciał odemnie wyskądzić pożywkę, a ja nie chciałem przed nim zdradzić, że jestem naprawdę tym złodziejem — nędarkiem i dlatego nie wyprowadzałem go z błęd.

— Dlaczego oskarżony chwalił się przed Weisssem, gdy podsunął go Szejdrowi?

— Nie chciałem, by Weiss wiedział, że ja jestem wtajemniczony w tę sprawę. Przy wysypie mógłby mnie wydać.

— Kiedy Weiss przestał być potrzebny.

Gdy aparat alarmowy został kupiony.

— Czemu był dany Weissowi do asysty człowiek, gdy miał on wręczyć pieniądze Dąbrowskiemu na kupno instalacji?

— Bo między nami przestępcami są różne kategorie.

— aferzyści nie cieszą się zaufaniem.

— Prok. — Kto jest ów Szejder?

— Nie mogę powiedzieć.

Następnie składał wyjaśnienia Stempel. W 1929 r. spotkał on się z Daszkiewiczem, od którego dowiedział się, że ktoś go szuka. Osobą tą był Janiszewski. Janiszewski przyjechał z tem, że jest dobra robota w Częstochowie. Zdecydowali, że trzeba wziąć do niej Cichockiego.

W tym celu umówiono się z Cichockim, który przygotował instrumenty. W Częstochowie Stempel poznał Brzezińskiego i przystąpił do pracy z Daszkiewiczem w wynajętym obok lokalu banku polskiego mieszkaniu. Janiszewski zaczął narzekać, że

robota wolno się posuwa

i jeśli tak dalej potrwa, to on inaczej pomyśli. Wzięto więc jeszcze do pracy Brzezińskiego.

Za sprawą jednak Brzezińskiego zdecydowano wogóle odstąpić od zamiaru ograbienia banku polskiego ze względu na trudności jakie miały powstać, w razie „załapania” nowych pieniędzy w serjach, co uniemożliwiłoby zupełnie bezpieczne puszczanie ich w kurs.

Stempel przyznał się ponadto do udziału w ograbieniu kasy jubлера Jagodzińskiego. Brał w tem przestępstwie udział wspólnie z Daszkiewiczem i Andrzejczakiem, który dopasował klucze od drzwi bramy.

Po rozprawy kasy Daszkiewicz i Stempel wyszli drzwiami frontowymi na ulicę, wsiedli do taksówki i dokonali podziału łupu w mieszkaniu Mireckiej, zajmując się przechowywaniem złodziejskich.

Następnie składał wyjaśnienia oskarżony Daszkiewicz, który również przyznaje się do udziału we włamaniu do jubлера. O przygotowaniu do włamania w Częstochowie mówi bardzo mętnie.

Dalsi oskarżeni nie rzucę do sprawy nie wniesli. Zwalają oni winę na niejakiego Sołowiejskiego, który zbiegł do Brazylii.

W czasie zeznań oskarżonych doszło do incydentu pomiędzy przewodniczącym sędzią Kosakowskim a obrońcą adw. Hofmolem - Ostrowskim wskutek niestosownego zachowania się obrońcy.

Wczoraj na zakończenie zeznał dyr. banku polskiego Barański, który mówił o środkach ochronnych, stosowanych przez bank polski.

Dalszy ciąg rozprawy dzisiaj.

Czy Kozioł umarł od pobicia? ...

PORACHUNKI NA TLE MAJATKOWEM W ŁAZACH.

Przed paru dniami Łazy przeszły sensację, która wynikała z porachunków majątkowych między teściem, a zięciem. A było to tak. Edward Zawaliński miał teścia Kozła, który mu zapisał cały swój majątek.

Podburzony przez zawistną rodzinę Kozioł przychodził do zięcia i robił mu gnębie awantury. Również w czwartek dnia 1 września odwiedził swego, niebylewidoznie lubianego zięcia i wczynał z nim kłótnię. Jak opowiadają sąsiedzi

sem Kozioł poczył bóg Zawalińskiego. — Ten, widząc się napadniętym, przeszedł z defenzywy do ataku i tak zbił swego teścia, iż ten w niedzielę ducha wyzionął.

Jak się właściwie ta sprawa przedstawia niewiadomo, a wyświetlić to dopiero dochodzenie policji, która, widząc tu coś niewyraźnego nie pozwoliła pogrzebać zmarłego Kozła, czekając na orzeczenie sądnego śledczego.

Napad na sklep w Sosnowcu.

DWAJ NAPASTNICY UKARANI WIEZIENIEM.

Do sklepu bławatno - galanterijnego Franciszka Kowalskiego w Sosnowcu (Nowopogońska 18) weszło dwóch osobników, żądając okazania materiałów na ubrania.

Przerzucający stosy towaru, osobnicy oświadczyli, że nie nie kupią i skierowali się ku wyjściu.

W tej chwili zastąpił im drogę właściciel sklepu, zaryglował drzwi i począł wołać policję.

Miedzy Kowalskim, a złodziejami, którzy ukryli kilka sztuk towaru pod ubraniem wywiązała się kilkunuminutowa walka. Kowalski, uderzony w głowę pięścią, padł na ziemię.

Śmierć Asika pogromcy 30 tysięcy szczurów.

Smutna wiadomość rozszalała się po Warszawie.

Najstarszy i najzręczniejszy fokssterjer z hali Mirowskiej Asik padł.

Asik służył wiernie od ośmiu lat, pełniąc obowiązki „prezesa” podczas polowań na szczury. Jak twierdzą donoscy, zniszczył około 30 tysięcy szkodników.

Wiadomość o śmierci Asika wywołała szczery żal wśród właścicieli straganów, którzy go znali i umieli

go ocenić.

Prezesa po Asiku objął jego syn Luluś.

(z) Popyt na „Detektywa” zmniejsza się. Ostatnio na terenie Zawiercia zmniejszył się popyt na „Tajnego Detektywa”, który był codzienną lekturą ludzi żądnych sławy kryminalnej. Do niedawna ciężko strawną lekturą w pościeli „Tajnego Detektywa” rozchodziła się w 200 egzemplarzach, gdy tymczasem ostatnio ilość ta zmniejszyła się o 50 proc. Cieszyć się należy, iż ludziska zrozumieły wreszcie wartość grytania tej go rodzaju lektury i dziś już coraz mniej jest takich, którzy bez wstrętu biorą to ohydne piśmiśło do ręki.

IMPREZA UDAŁA SIĘ ŚWIETNIE. Najbiedniejsze dzieci nie będą na zimę obdarzone i boso.

Czytelnicy „Ekspresu Zagłębia” słyszeli już wiele o półkolonjach w Łazach. Otóż po rozwiązaniu półkolonji komitet nie rozwinął się, lecz dalej prowadzi swą pracę obywatelską.

Staraniem komitetu w niedzielę 4 bm. odbyło się w sali domu Z. Z. K. przedstawienie. Wszystkie bilety były wysprzedane i zadowolona publiczność oklaskiwała gorąco młodocianych aktorów. Szczególnie przypadł jej do gustu biedny lipek, który za popelnione zbrodnie dostał się do bezczki ze smole, oraz krakowiaczek, odlatujący świetnie przez dzień.

Ogólnie sprzedano biletów na sumę 104 zł. 20 gr. Po odciążeniu kosztów, czystego dochodu pozostało 71 zł. 20 gr. Te zaś pieniądze są przeznaczone na ubranie, obuwie i podarmunki szkolne dla najbiedniejszych dzieci. Już do tej pory wiele dzieciaków zostało okrytych za sumę 200 zł., pozostałych z półkolonji.

Zasługuje na poklask szczerze zrozumienie pomocy dla biednych dzieci przez tutejszych obywateli. Łazy nie chcą pozostać w tyle i nie pozwolą ubogim dzieciom umierać z głodu i dresu z zima.

J. G.

—o—

GIEŁDA.

Warszawa, 6. 2.

3 proc. Pol. Budowlana 39.00
4 proc. Pol. Dolarowa 42.50
5 proc. Pol. Kom. 39.00
7 proc. Pol. Stabifiz. 56.00
4 proc. Pol. Łowost. 100.00

AKCJE I POZYCZKI.

Warszawa, 6. 2.

Bank Polski 100.00
Chodorów 25 (bez praw)
Warez. Cukier 24.50
Węgiel 28.00

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie.

GRY SKRZYPCOWEJ ZASAD MUZYKI i solfeggio udziela Eugeniusz Ledwan. Sosnowiec, Kolejowa 4. Dogodne warunki płatności.

SZKOŁA handlowa męska, średnia zawodowa, z prawami, przyjmuje zapisy. Opłata miesięczna 50 złotych, pracownicy państwowi 5 zł. Sosnowiec, Targowa 12, tel. 284.

POSADY I PRACE

UCZCIWY chłopiec przyjmie posadę ucznia fryzjerskiego. Zgłoszenia do „Expresu” pod „WJ”.

POTRZEBNA uczennica, zakład fryzjerski damski - męski. Sosnowiec, ul. Dąbrowska 1.

POTRZEBNY chłopiec na praktykę z ukończeniem 7. miu oddz. Zakład Fryzjerski. W. Tomezyk, Prez. Mościckiego Nr. 15.

POTRZEBNA dziewczyna do dziecka. Zgłaszać się w godz. popołudniowych. Sosnowiec, Bema 3 m. 6.

LOKALE

WYNAJME od zaraz wzgl. od 15 mieszkania 1 lub 2 pokojowe z kuchnią w pobliżu P. K. U. w Zawierciu. Zgłoszenia do filii „Expresu” pod „Stały lokator”.

POSZUKUJE mieszkania w centrum Dąbrowy Górniczej. Zgłoszenia do filii „Expresu” Dąbrowa pod „Mieszkanie”.

Kupno i sprzedaż

MOTOCYKL „Jap” 600 cm. dwucylindrowy w doskonałym stanie do sprzedania bardzo tanio. W. Niepoń, Sosnowiec, Czysa 7.

SPRZEDAM zakład fryzjerski bardzo tanio w Strzemieszycach przy dworcu warszawskim dom Sośnierza, Gallot.

Zgubione dokumenty

po 5 groszy za 1 wyraz.

UNIEWAŻNIAM zgubiony weksel pro testowany na 40 zł., wykupiony z wystawienia Franciszka Sikorskiego.

HELENA DYMARSKA zgubiła dowód osobisty kolejowy, wydany przez Dyr. Warszawską.

EMILJA MICHALIK zgubiła dowód osobisty kolejowy, wydany przez dyrektora warszawską. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem.

SIEWNIK FLORENTYNA zgubiła dowód kolejowy wydany przez dyrektora kolei Warszawskiej.

ŁASKAWIEC STANISŁAW zgubił książeczkę P. K. Ch. w Olkuszu, którą unieważnia.

WOJTCOWICZOWI WOJCIECHOWI skradziono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Pińczów, dowód osobisty wydany przez starostwo w Busku.

PRZYBYŁKO WŁADYSŁAW zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

ZGUBIONO dowód tożsamości osoby nr. 0197.50 na nazwisko Tadeusza Wojaczka oraz bilet okresowy na przejazd Bedzin - Dąbrowa, który unieważniam.

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty wydany przez Starostwo Będzińskie. Cwilinga Froima z Klimontowa.

PALASZ PINKÓW zgubił kartę zwolnienia wyd. przez główną komisję w Sosnowcu.

MOTEK KRZESIWO zgubił dowód osobisty i kartę rejestracyjną wydaną w Będzinie.

STANISŁAW REPETA, zgubił dowód osobisty, wydany przez Starostwo Będzińskie. Zwrot do administracji.

Matrymonjalna.

WDOWIEC na poważnym stanowisku w kopalni - pozna wdówkę inteligentną lub starszą panie zamożną. Cel matrymonjalny. Zgłoszenia administracji „Expresu” pod „Brunet”.

ROZNE

GLUCHOTA, szum, ciekniecie uszu uleczone. Setki podziękowań. Żądajcie bezpłatnej porażającej broszury. -- Z. Zoellner, Katowice, Mickiewicza 12.

OSTRZEGAM wszystkich wierzycieli, mających pretensje do Eugeniusza, Marii, Juliana Sokółów, aby się zgłaszali zaraz, gdyż powyżsi sprzedali majątek potajemnie. Ja nigdy żadnych długów nie robiłam. Sokółów w Dąbrowie znają. Janina Sokół, Dąbrowa Górnicza, Szkolna 29.

ZE SPORTU.

Na froncie walk o wejście do ligi.

Po 3 tygodniach spotkań sytuacja na froncie walk o wejście do ligi przedstawia się następująco:

W pierwszej grupie o pierwsze miejsce walczyć będą poznńska Legja z ŁTSG, o ostatnie Polonia tydgoska z mistrzem Warszawy Gwiazdą. Chwilowo pierwsze miejsce w tabeli zajmuje Legja, która na 5 gier straciła zaledwie 1 punkt i posiada świetny stosunek bramek 11:2. Drugim z kolei jest ŁTSG.

Na dwa spotkania zdobył on wszystkie 4 punkty i stosunek bramek 10:2. Decydujące znaczenie będzie miał najbliższy mecz w Poznaniu pomiędzy Ł. T. S. G. a Legją. Trzecie miejsce zajmuje bydgoska Polonia - 1 punkt na 3 spotkania stos. bramek 4:14. Gwiazda znajduje się wciąż na ostatnim miejscu - 2 gry, 0 pkt., stos. bramek 0:7.

W drugiej grupie rozstrzygnięcie padnie prawdopodobnie już w najbliższą niedzielę na meczu Podgórze - IFC w Krakowie, przyczem mistrzowi Krakowa do zwycięstwa wystarczy remis, podczas gdy IFC musi spotkanie wygrać, aby doprowadzić do trzeciego

decydującego meczu. W tabeli prowadzi Podgórze - 2 gry, 4 punkty, st. br. 5:1 przed IFC - 2 gry, 2 punkty, st. br. 7:5 i Warta z Zawiercia - 2 gry, 0 pkt., st. br. 2:0.

W trzeciej grupie bezkonkurencyjną jest Polonia bydgoska, chwilowo zajmuje ona drugie miejsce, mając na jedną grę, 2 pkt. i st. br. 8:0. Pierwszą jest Unia lubelska - 2 gry, 3 pkt., st. br. 3:2, mistrz Wołynia Hasmonea zajmuje ostatnie miejsce - 3 gry, 1 pkt., st. br. 2:11.

W 4-ej grupie mistrzem jest już 1 P. P. legja, który na trzy gry zdobył wszystkie 6 punktów, stos. br. 16:3, drugi z kolei 76 p. p. z Grodna ma na jedną grę 0 pkt. i st. br. 0:4. Trzecim jest 4 dyon samochodów pancernych z Brześcia 2 gry, 0 pkt., st. br. 3:12.

W najbliższą niedzielę walczyć będą w Poznaniu Legja - ŁTSG, w Warszawie Gwiazda z bydgoską Polonią, w Krakowie Podgórze i IFC, w Przemyśle Polonia z lubelską Unią, wreszcie w Grodnie 76 p. p. z 4 dyonem samoch. pancernych.

—oOo—

KOSMAŁA ODZYSKAŁ PRZYTOMNOŚĆ

Ofiara tragicznego wypadku podczas wyścigów motocyklowych w Sosnowcu, odzyskał wczoraj przytomność. Ogólny stan rannego jest o wiele lepszy niż onegdaj.

Lekarze twierdzą, że obecnie uda się nieszczerliwego motocyklistę utrzymać przy życiu.

—oOo—

ZAWODY TOWARZYSKIE.

Hakoah (Bedzin) - Warta (Zawiercie)

Hakoah bedziński rozegra w nadoh dzącą sobotę o godz. 4 popoł. na własnym boisku zawody towarzyskie z Wartą z Zawiercia.

Zawody budzą zrozumiałe zainteresowanie.

Hakoah - Solvay (Grodziec).

W najbliższą niedzielę Hakoah wyjeżdża do Grodzca, gdzie rozegra zawody towarzyskie z Solvayem.

—oOo—

UKRÓCENIE SAMOWOLI

Dyrektor państwowego urzędu wychowania fizycznego i P. W. plk. Kiłński wystosował do polskiego związku piłki nożnej list w sprawie ostatnich gorszących zajęć na boiskach treści następującej:

Wobec wypadku spoliczkowania sportowca przez drugiego gracza, co miało miejsce na meczu Polonia - Pogoń, uważam:

1) Jak długo podobne wypadki będą

miały miejsce, niema mowy aby doszło do porozumienia z ministerium wyznań religijnych i oświecenia publicznego w sprawie należenia młodzieży do klubów.

2) Ponieważ w drużynach występują osoby wojskowe, może wobec podobnych wypadków zająć konieczność uzyskania każdorazowo zgody p. ministra spraw wojskowych na ich występy.

3) Nie przesadzając zgóry, jaka kara zostanie winnemu tego czynu wymierzona uważam, że tylko całkowita dyskwalifikacja w każdym tak rażącym wypadku może uratować honor sportu polskiego, podnieść prestige odpowiedzialnych czynników i dać podstawę do dalszych pertraktacji z ministerstwem W. R. i O. P.

—oXo—

FINALOWE SPOTKANIA O MISTRZOSTWO POLSKI W TENISIE.

Onegdaj przystapiono w Krakowie do rozgrywek finałowych w krajowych mistrzostwach tenisowych.

W finale gry podwójnej pań zwyciężyła Volkmerówna i Rudowska w spotkaniu z parą Groblewska i Pozowska 6:4, 6:3.

Finał gry podwójnej panów wygrała para Tłoczyński, Warmiński bijąc braci Stolarów 7:5, 3:6, 2:6, 6:2, 6:1.

Finał gry mieszanej wygrała para Volkmerówna, Hehda przeciw parze Dubieńska, Witmann.

Dziś

Ogród Allaha

w roli głównej IWAN PETROWICZ

ANONS Od czwartku 8-go września

„Bomby nad Monte Carlo”

Dziś

LILJANA HARVEJ

w najwspanialszym swoim filmie

Precz z Miłością

Nadprogram Tygodnik Paramountu

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Sadu Okręgowego w Sosnowcu wniesiono następujące firmy:

Dnia 28 maja 1932 r.

B. 403. „Nowa Ekonomia” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Sad Okręgowy w Sosnowcu, Wydział Handlowy, wyrokiem z dnia 29 kwietnia 1932 r. udzielił firmie „Nowa Ekonomia” sp. z ogr. odp. w Sosnowcu odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy, to jest do dnia 29 lipca 1932 r. Nadzorca sądowym został zamianowany Herman Olinier, zam. w Sosnowcu, ul. Lgo Maja N. 6.

Dnia 3 czerwca 1932 roku.

B. 401. „Zakłady Przemysłu Włókienniczego C. G. Schön, Spółka Akcyjna” w Sosnowcu. Wykreślono prokury Włó-

dzimierza Schöna, Alberta Odermana i Pawła Rupperta.

Dnia 7 czerwca 1932 roku.

B. 293. „Olksuz” Fabryka Naczyń Emalowanych. Spółka Akcyjna w Olkszu. Wykreślono członków zarządu Maksymiljana Liptay’a, Rudolfa Rificza, Ojzasa Wassermana, Zdzisława Słuszkiewicza, Piotra Westena i Franciszka Jakubca.

Dnia 9 czerwca 1932 roku.

B. 362. „Stalownia Wozniak - Spółka Akcyjna” w Sosnowcu. Zarząd spółki stanowią: Teodor Wozniak i Franciszek Wozniak. Do podpisania wszelkiej niezawierającej zobowiązań korespondencji, do odbierania z poczty, kolei, urzędów, osób prywatnych i wszelkich instytucji, pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu. Do składania oświadczeń w imieniu spółki lub podpisy

OKULISTA

Dr. med. **K. UNGER**

Ordynuje w chorobach ocznych w **SOSNOWCU** Sienkiewicza 4a Ip. telef. 10-08. od godz. 9—12 przed południem i od 15—19 popołudniu.

DBAJCIE O SVOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” (z marką Kogut) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym pracę organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

wania w imieniu spółki wszelkiego rodzaju zobowiązań, weksli, czeków, pełnomocnictw, umów, kontraktów, aktów notarialnych i hipotecznych wystarcza podpis pod stemplem firmy dwóch członków zarządu, lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Udziela nie prokur oraz obciążanie i sprzedaż nieruchomości należy do kompetencji Rady Nadzorczej. Zmiany nastąpiły na mocy aktu, zeznanego dn. 7.5.1932 r. przed not. Szczepkowskim w Sosnowcu za N. R. 257.

Dnia 15 czerwca 1932 roku.

B. 49. „Towarzystwo Handlu Skóra, mi Zjednoczonych Szewców, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Do Komisji likwidacyjnej zostali wybrani: Zwolski Mieczysław, Wrześniewski Marjan i Górnicki Władysław, zastępcy Lisik Franciszek i Niziński Jan. Mocą uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zebrania udziałowców z dnia 1 maja 1932 r. postanowiono rozwiązać spółkę.

B. 362. „Stalownia Wozniak, Spółka Akcyjna” w Sosnowcu. Udzielono prokury Marjanowi Grusowi i Janowi Baronowi.

B. 401. „Zakłady Przemysłu Włókienniczego C. G. Schön, Spółka Akcyjna” w Sosnowcu. Wykreślono prokury Eugenji Uthke i Hugona Szpeidla.

B. 415. „Charbon” - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Zarząd interesami spółki należy do Władysława Szewcownika z prawem samodzielnego działania i podpisywania w imieniu spółki. Zmiany w spółce nastąpiły na mocy aktów zeznanych przed not. Raykowskim w Sosnowcu w dniu 31.5.1932 r. za N. Rep. 689 i dnia 1.6.1932 r. N. R. 692. Wykreślić zarządcę Karola Krompca.

Dnia 21 września 1932 roku.

B. 444. „Hurtowa sprzedaż konfekcji męskiej i damskiej „Garbum” w Sosnowcu - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Nazwa firmy została zmieniona, obecnie brzmić będzie: Drobný handel męskich i damskich „Garbum” - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Na członka zarządu został wybrany Arja Majer Weislic. Udzielono samodzielną prokurę Majerowi Garbarzowi. Zmiany w spółce nastąpiły na mocy aktu, zeznanego dnia 14.6.1932 r. przed not. Strawińskim w Sosnowcu za N. R. 370. Wykreślono członka zarządu Gitle Blum i prokury Berka Bluma.

B. 359. „Zjednoczenie wędliniarzy Zagłębia Dąbrowskiego” - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Wydział Handlowy wyrokiem z dnia 30.4.1931 r. ogłosił upadłość firmie: „Zjednoczenie Wędliniarzy Zagłębia Dąbrowskiego” - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu, oznaczając datę otwarcia upadłości tymczasowo na dzień 2 sierpnia 1930 r. Kuratorem masy upadłości został zamianowany adw. Krzemuski.

B. 361. „Zakłady Przemysłu Metalowego Bracia Szajn Spółka Akcyjna” w Będzinie. Do zarządu wybrano Cyprię Warchiwkera. Wykreślono członka zarządu Arona Warchiwkera.